

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА «ПРИГУНОВ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF PRYGUNOV AND OTHERS v. UKRAINE)
(заява № 31557/07 та 6 інших заяв)

Стислий виклад рішення від 22 квітня 2021 року

У цій справі родичі заявників загинули за різних обставин. Заявникам відмовляли у порушенні кримінальних справ, неодноразово закривали та відновлювали кримінальні провадження, повертали на додаткове розслідування внаслідок нежиття слідчими необхідних заходів, проводили велику кількість повторних судово-медичних експертиз.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за статтею 2, пунктом 1 статті 6 та статтею 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), що розслідування смертей їхніх родичів, які померли за підозрілих обставин або внаслідок отримання тяжких тілесних ушкоджень, але за відсутності доказів причетності представників держави, було неефективним.

Європейський суд вирішив, що зазначені скарги мають розглядатися за статтею 2 Конвенції.

Розглянувши скарги заявників, Європейський суд наголосив, що на попередніх стадіях розслідування у цих справах існували суттєві недоліки і з наявної інформації не вбачається, що після порушення кримінальних справ, якщо вони порушувались, здійснювалося належним чином організоване розслідування, розслідування характеризувалося неодноразовим закриттям та відновленням внаслідок нежиття слідчими достатніх заходів, а також поступовим псуванням доказів.

Також Європейський суд зазначив, що неспроможність органів досудового слідства своєчасно вжити необхідні заходи підірвала їхню здатність встановити обставини, пов'язані зі смертями родичів заявників, та відповідальних осіб, якщо такі були. Крім того, Європейський суд зазначив, що провадження у цій справі тривали від 1 року до більше ніж 11 років.

Посилаючись на свою попередню практику у справах проти України, Європейський суд дійшов висновку, що проведені у цих справах розслідування не відповідали критерію ефективності та констатував порушення процесуального аспекту статті 2 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Вирішує* об'єднати заяви;

2. *Вирішує* долучити заперечення Уряду щодо невичерпання національних засобів юридичного захисту у зв'язку зі скаргою, висунутою у заяві № 12450/13 до розгляду по суті, та відхиляє його після розгляду суті цієї скарги;

3. *Оголошує* заяви прийнятними;

4. *Постановляє*, що було порушено процесуальний аспект статті 2 Конвенції у зв'язку зі скаргами на неефективне розслідування смертей родичів заявників;

5. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені у таблиці в додатку, які мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

6. *Відхиляє* решту вимог заявників щодо справедливої сатисфакції»